

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/134/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111221314
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8111221314.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Evy Šofrankovej v právnej veci žalobcov: 1. H. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX R., 2. G., s.r.o., so sídlom Janouškova 12, 080 01 Prešov, IČO: 36 477 192, proti žalovaným: 1. Joši s.r.o., so sídlom Kpt. Nálepku 6/A, 080 01 Prešov, IČO: 44 556 152, 2. H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX A., 3. H., s.r.o., so sídlom Kpt. Nálepku 6, 080 01 Prešov, IČO: 44 556 209, všetci právne zastúpení JUDr. Ivetou Hrebenárovou, advokátkou, so sídlom Grešova 7, 080 01 Prešov, v konaní o určenie zodpovednosti za škodu, určenie jej výšky a plnenia, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/74/2011-369 zo dňa 13.03.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a rozsudok vo výroku I. a II.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Žalobcovia sa po poslednej úprave žaloby (č.l. 306) domáhali uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť im škodu v sume 155.000,- Eur žalobcovi v 1.rade, škodu v sume 17.680,- Eur žalobcovi v 2.rade, škodu v sume 30.000,- Eur, žalobcovi v 1.rade, náhrady ušlého ročného zisku v sume 17.860,- Eur počnúc dňom 29.07.2009 žalobcovi v 2.rade, náhradu ušlých úrokov vo výške 10.512,- Eur žalobcovi v 1.rade, náhradu ušlých úrokov v sume 28.825,- Eur žalobcovi v 1.rade a odškodného vo výške 300.000,- Eur žalobcovi v 1.rade.

2. Žalovaní nesúhlasili so žalobou tvrdiac, že uplatnené nároky sú premlčané, neurčité, nepreukázané.

Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom žalobu žalobcu v 1. rade v celom rozsahu zamietol, žalobu žalobcu v 2. rade voči žalovaným v 2. a 3. rade zamietol, žalobu žalobcu v 2. rade voči žalovanému v 1. rade vylúčil na samostatné konanie a vyslovil, že o náhrade trov konania rozhodne samostatným uznesením.

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané z rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 15.03.2010, v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/199/2009, že žalovaný v 1. rade bol povinný obnoviť pôvodný stav dodávky vody žalobcovi v 1. rade opravou prerušeného potrubia na parcele KN XXXX, kat. územie R. a zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by obmedzil žalobcu v 1. rade v nerušenom užívaní vodovodnej prípojky s vodomernou šachtou, ako aj dodávky z nej. Z dohody o užívaní

inžinierskych sietí zo dňa 07.11.2007 zistil, že Športový klub šport Prešov a žalobca v 1. rade uzavreli dohodu, ktorou si vzájomne umožnili prístup k vodovodnej prípojke s vodomernou šachtou na parcele č. XXXX, registrovaná na Športový klub šport Prešov s rozvodom na spomínanej parcele podzemnými prípojkami k obom nehnuteľnostiam vyústením do schváleného ciachovaného vodomeru slúžiaceho na určenie skutočnej spotreby. Obaja vlastníci sa dohodli na vzájomnom plnení, vyrovnaní podlžnosti na vodnom po zistení stavu na počítadlách vodomero v čase a výške požadovanej Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. Vychádzal tiež z kúpnej zmluvy zo dňa 31.12.2008, ktorou Športový klub šport Prešov a žalovaný v 1. rade sa dohodli na predaji nehnuteľností v kat. úz. R. evidovaných na LV č. XXXXX administratívnej budovy, súpisne číslo: XXXXX, postavenej na parcele KN C 3966/3 s príslušenstvom a parcelami KN C 3966/33 zastavané plochy a nádvoria 276 m². Zo zmluvy o budúcej zmluve mal za preukázané, že žalobca v 1. rade ako budúci predávajúci sa zaviazal uzavrieť s Milanom Nemčíkom ako budúcim kupujúcim kúpnu zmluvu predmetom ktorej bol pozemok parc. KN č. 3966/4 o výmere 221 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria a stavba na pozemku - administratívna budova za kúpnu cenu 155.000,- Eur. Kúpna zmluva mala byť uzavretá do 30.06.2010. Podľa článku III. Zmluvy si zmluvné strany dohodli obojstrannú pokutu vo výške 30.000,- Eur, kto bezdôvodne nedodrží zmluvu. Podľa Dodatku č. 1 k zmluve bola predĺžená doba, do ktorej mala byť uzavretá Zmluva o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam a to do 30.12.2010. Z potvrdenia o prevzatí časti zmluvnej pokuty zistil, že žalobca v 1. rade zaplatil J. Q. prvú časť zmluvnej pokuty vo výške 14.300,- Eur a 17.09.2012 doplatil zvyšnú časť zmluvnej pokuty vo výške 15.700,- Eur. Z výsluchu svedka J. Q. zistil, že od žalobcu v 1. rade chcel kúpiť nehnuteľnosť a to až do doby, keď mu žalobca v 1. rade volal, že ho idú odpojiť od vody. Ďalej uviedol, že o ne by nemal záujem, ak by bola dodávka vody zabezpečené formou nadzemného potrubia. Z nájomnej zmluvy zo dňa 01.09.2006 vyplýva, že žalobca v 1. rade prenajal na dobu neurčitú žalobcovi v 2. rade nehnuteľnosť zapísanú na LV 12692 - administratívna budova na adrese X. Q. X, XXX XX R.. Podľa Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve žalobca v 1. rade previedol na žalobcu v 2. rade užívacie práva k predmetu nájmu bezodplatne. Z oznámenia o žiadosti zo dňa 30.11.2010 vyplýva, že žalovaný v 1. rade predložil žalobcovi v 1. rade návrh smerujúci k obnoveniu pôvodného stavu dodávky vody a to vyústením 3" PPR potrubia medzi budovou žalobcu v 1. rade a budovou firmy JoŠi s.r.o. 0,8 m nad zemou a 2 m od pozemku EWRO podľa priloženého nákresu.

5. Prijal právny záver, že časť uplatneného nároku je premlčaná. Žalobca v 1. rade si uplatnil odškodné vo výške 300.000,- Eur v zmysle ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. K zásahu do osobnostných práv žalobcu v 1. rade došlo dňa 29.07.2009 a to prerušením dodávky vody. Teda nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie práva. Žalobca v 1. rade si nárok uplatnil až dňa 22.03.2013, resp. po zamietnutí návrhu na zmenu, až dňa 17.03.2014, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Vo vzťahu k nároku 155.000,- Eur zamietnutie žaloby vo vzťahu k žalovanému v 1. rade odôvodnil svoj záver vychádzajúc zo skutkového stavu, podľa ktorého v konaní bolo preukázané, že došlo k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného v 1. rade, vyplývajúcej mu z Dohody o užívaní inžinierskych sietí a z rozhodnutí Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/171/2009 a 13C/199/2009. K zmenšeniu majetku žalobcu v 1. rade nedošlo, pretože tento je stále vlastníkom nehnuteľností a v konaní nebolo preukázané, aby v dôsledku konania žalovaného v 1. rade došlo k zníženiu hodnoty nehnuteľnosti a už vôbec nie o sumu 155.000,- Eur. Žalovaného v 2. rade nepovažoval za pasívne vecne legitimovaného, keďže v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda bola spôsobená právnickou osobou, pričom žalovaný v 2. rade za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedá. Pokiaľ ide o žalovaného v 3. rade, tak v konaní nebolo preukázané, aby z jeho strany došlo k porušeniu právnej povinnosti, resp. aby škoda bola spôsobená úmyselným konaním proti dobrým mravom.

6. Vo vzťahu k nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty považoval dojednanie o zmluvnej pokute za neurčité a teda neplatné, a preto žalobu v tejto časti zamietol.

7. K nároku na náhradu ušlého zisku vo výške 100.512,- Eur prijal záver, že tento nárok je premlčaný a žalobu v tejto časti zamietol. Pokiaľ ide o zvyšné nároky na ušlý zisk, konštatoval, že žalobca nepreukázal žiadne dôkazy ktoré by preukazovali ich dôvodnosť. Žalobu žalobcu v 2. rade voči žalovanému v 1. rade súd vylúčil na samostatné konanie.

8. Vychádzal z ust. § 13, § 100 ods. 1 až 3, § 101, § 107 ods. 1 a 2, § 415, § 420 ods. 1 až 3, § 424, § 441, § 442, § 544, § 545 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a ust. § 120 ods. 1, § 125, § 132 a § 153 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) účinného do 30.06.2016.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Obsah odvolania a vyjadrení k odvolaniu

10. Proti tomuto rozsudku v výnimkou výroku III. V zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia v 1. a 2. rade. Namietali, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Neoprávnené konanie žalovaného v 1. rade vo vzťahu ku žalobcovi v 1. rade, ako aj poškodenie vodovodnej prípojky žalovaným v 1. rade je objektívne preukázateľnou skutočnosťou a to judikatúrou súdov (uznesenie OS Prešov č.k. 17C/171/2009-17 zo dňa 28.08.2009 potvrdené KS Prešov č.k. 2Co/188/2009-37 zo dňa 30.11.2009, rozsudok OS Prešov č.k. 13C/199/2009-58 zo dňa 15.03.2010 potvrdené rozsudkom KS Prešov č.k. 9Co/31/2010-114 zo dňa 26.10.2010). V tejto súvislosti poukázali na to, že žalobca v 1. rade vystupuje vo vzťahu ku žalovanému v 1. rade v pozícii spotrebiteľa. Dohoda o užívaní inžinierskych sietí sa v zmysle § 52, § 52a, § 53 a § 53a Občianskeho zákonníka, ako aj § 2, § 3 a § 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa považuje za Zmluvu o dodávkach pre žalobcu v 1. rade ako spotrebiteľa zo strany žalovaného v 1. rade a jeho právnych nástupcov ako dodávateľov. Dôkazom čoho je uznesenie OS Prešov č.k. 17C/171/2009-17, ktorým bolo nariadené predbežne opatrenie na obnovenie dodávky vody a uznesenie Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/28/2012, ktorým bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v tomto konaní ako spotrebiteľovi. V tejto veci sa jedná o spor s prvkami spotrebiteľa a neoprávneným konaním žalovaného v 1. rade došlo k neoprávnenému zásahu do spotrebiteľských práv žalobcu v 1. rade. Uviedli, že žalovaný svojím konaním zasiahol nielen do práv žalobcu v 1. rade ako spotrebiteľa, ale aj do základných ľudských práv a slobôd žalobcu v 1. rade a jeho rodiny garantovaných jednak Ústavou SR, ako aj Dohovorom ľudských práv a základných slobôd a neposlednom rade OZ, keďže žalovaný v 2. rade zároveň konateľ žalovaného v 1. rade mal vedomosť o skutočnosti, že predmetná nehnuteľnosť bola v čase odpojenia od nehnuteľnosti od vody obývaná žalobcom v 1. rade a jeho rodinou. Mal za to, že súd prvej inštancie plynutie premlčacej lehoty nesprávne posúdil, keď právo na náhradu ujmy si uplatnil už v žalobe podanej dňa 27.07.2011, pričom konkrétnu výšku vyčíslil v priebehu konania a to svojím podaním zo dňa 22.03.2013 resp. 17.03.2014. Taktiež nesprávne súd prvej inštancie označil, že žalobca v 1. rade si svoj nárok odvodzuje len od zásahu do jeho osobnostných práv. Žalobca v 1. rade sa domáhal zadosťučinenia za neoprávnený zásah do jeho základných ľudských práv a tie sú v zmysle článku 12 ods. 1 Ústavy SR nepremlčateľné. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je imanentnou súčasťou práva na ochranu základných ľudských práv slobôd, ktoré nepodlieha premlčaniu. Vo vzťahu ku nároku na zaplatenie sumy 155.000,- Eur uviedol, že odpojením nehnuteľnosti od vody došlo k znemožneniu predaja nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu v 1. rade. Nedošlo k realizovaniu obchodu, čím vznikla žalobcovi v 1. rade škoda. Súd prvej inštancie nielen, že mal pojem „skutočná škoda“ vykladať podľa účelu, ktorý tým žalobca v 1. rade sledoval, ale aj nedostatočne zistil skutkový stav v súvislosti s uplatnením „skutočnej škody“ žalobcom v 1. rade keď v tejto súvislosti mal skúmať v akom rozsahu sa jednalo o ušlý zisk žalobcu v 1. rade. Vo vzťahu k žalovanému v 3. rade poukázal na to, že aj on ako právny nástupca žalovaného v 1. rade neobnovil dodávku vody pre nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu a užívaní žalobcu v 2. rade a tým spôsobil pokračovanie trvania protiprávneho stavu a prehlboval spôsobenú ujmu tým, že svojím konaním pokračoval v porušovaní povinnosti obnoviť dodávku vody vyplývajúcej pre jeho právneho predchodcu z rozsudkov súdov. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Pre prípad nevyhovenia odvolaniu navrhol aplikáciu § 150 O.s.p. v súvislosti s náhradou trov konania.

11. K odvolaniu žalobcov v 1. a 2. rade sa vyjadrili žalovaní v 1. až 3. rade. Považovali rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny navrhli ho potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania.

Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p“) v zmysle pravidiel uvedených v § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal rozsudok v jeho

napadnutých častiach ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario), viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi a dospel k záveru, že rozsudok v napadnutých častiach je vecne správny.

13. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Odvolatelia namietajú, že súd nezohľadnil skutočnosť, že žalobca v 1.rade vo vzťahu k žalovanému v 1. rade vystupuje v konaní ako spotrebiteľ vzhľadom na to, že konaním žalovaného v 1.rade mu bola prerušená dodávka vody. Podstatné pre prijatie záveru o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu medzi žalobcom v 1. rade a žalovaným v 1. rade je zadefinovanie strán tak, aby mohol byť prijatý záver o tom, že medzi nimi ide o spotrebiteľský vzťah. Aj v prípade predpokladu, že žalobca v 1. rade pri uzatváraní Dohody o užívaní, prístupe k inžinierskym sieťam zo dňa 07.11.2007 vystupoval ako fyzická osoba nekonajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je dôležité, aby boli splnené zákonné predpoklady pre zadefinovanie druhej zmluvnej strany ako dodávateľa. Podľa definície v § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ktorej činnosť spočíva v ponuke vecí alebo služieb. Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa používa na označenie zmluvnej strany so silnejším postavením termín predávajúci, ktorého vymedzuje nielen ako podnikateľský subjekt, ale aj ako fyzickú osobu, ktorá predáva rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny, prípadne fyzickú osobu, ktorá predáva vlastné použité výrobky s výnimkou potravín. Komunitárna úprava vychádza zo zadefinovania kontrahenta, ktorý uzatvára zmluvu so spotrebiteľom tak, že ide o akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v súlade s konkrétnou právnou úpravou koná s cieľom, vzťahujúcim sa k jeho povolaniu, k obchodom alebo k podnikaniu bez ohľadu na formu vlastníctva. Vychádzajúc z vyššie uvedených kritérií, ako aj s prihliadnutím na charakter právneho vzťahu, od ktorého žalobca v 1. rade odvíja svoj nárok na náhradu škody nie je možné žalovanému v 2.rade priznať postavenie dodávateľa a v konečnom závere právny vzťah považovať za spotrebiteľský. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na záver súdu v uznesení č.k. 6Co/28/2012-44 o postavení žalobcu v 1. rade ako spotrebiteľa v súvislosti s jeho právom na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, je potrebné vzhľadom na zistený skutkový stav uzavrieť, že žalovaný v 1. rade nie je dodávateľom v zmysle zákonnej definície dodávateľa. Vychádzajúc navyše aj v súlade s rozhodnutím Okresného súdu Prešov, č.k. 13C/199/2009-58 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/31/2010-114 bola žalovanému v 1.rade uložená povinnosť opraviť prerušené potrubie za účelom obnovenia dodávky vody. Odvolací súd vyhodnotil právny vzťah medzi účastníkmi konania ako spor z porušenia záväzkovej povinnosti (§ 488, ods. 2 OZ) vychádzajúc zo zmluvy z 07.11.2007. Tvrdenie odvolateľa, že súd mal posúdiť jeho uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným zásahom do jeho spotrebiteľských práv neobstojí.

15. Ďalšia odvolacia námietka sa dotýka nesprávneho právneho posúdenia premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch tvrdiac, že právo na náhradu ujmy si uplatnil dňa 27.07.2011 (podaním žaloby), pričom konkrétnu výšku vyčíslil až v priebehu konania a to podaním zo dňa 22.03.2013. Žalobca v 1.rade v písomnom podaní zo dňa 02.04.2014 (č.l. 237 -243) žiadal o priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 300.000,- Eur z dôvodu zásahu do jeho osobnostných práv (práva na súkromný a rodinný život) a za obmedzenie práv jeho rodiny. Súd pripustil uznesením zo dňa 28.04.2014 (č.l. 259) zmenu návrhu vo vzťahu k tomuto nároku. Nie je možné súhlasiť s odvolateľom, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil už dňa 27.07.2011 bez špecifikácie jeho konkrétnej výšky a to z nasledovných dôvodov. Žalobou podanou na súde dňa 27.07.2011 síce uplatnil náhradu finančnej ujmy bez uvedenia jej výšky. Na výzvu súdu (č.l. 30) tento uplatnený nárok upresnil ako finančnú ujmu vo výške 56.000,- Eur ako stratu z včas nezrealizovaného predaja na základe zmluvy o budúcej kúpnej zmluve (č.l. 31). Podaním zo dňa 25.06.2012 (č.l. 60) navrhol zmenu podanej žaloby a žiadal okrem iného náhradu finančnej ujmy vo výške 30.000,- Eur ako zmluvnej pokuty. Uznesením zo dňa 24.09.2012 (č.l. 70) súd pripustil zmenu žaloby v zmysle jeho návrhu. Následne na základe podania žalobcu zo dňa 22.03.2013 (č.l. 154), ktorým okrem iného žiada nahradenie finančnej ujmy vo výške 30.000,- Eur ako zmluvnej pokuty z nezrealizovaného predaja na základe zmluvy o budúcej kúpnej zmluve a finančnú ujmu špecifikovanú na základe výzvy (č.l. 163) na sumu 266.000,- Eur ako nemajetkovú ujmu.

Uznesením zo dňa 25.09.2013 (č.l. 176) súd zmenu návrhu nepripustil. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je zrejmé, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 266.000,- Eur si uplatnil dňa 22.03.2013 so spresnením dňa 31.05.2013 a čo do sumy 300.000,- Eur dňa 02.04.2014.

16. Vychádzajúc z toho, že k neoprávanému zásahu do osobnostných práv žalobcu v 1. rade malo dôjsť dňa 29.07.2009, nasledujúcim dňom mu začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba, ktorá skončila najneskôr dňa 30.07.2012. K tomuto dátumu však v prebiehajúcim konaní nebol uplatnený nárok žalobcu v 1.rade na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do jeho osobnostných práv (práva na súkromný a rodinný život) a za obmedzenie práv jeho rodiny. Do 30.07.2012 žalobca v 1.rade uplatnil len nároky na náhradu finančnej ujmy v súvislosti s nezrealizovaným predajom nehnuteľností vo výške 56.000,- Eur a následne 30.000,- Eur. Predmetom konania až do 02.04.2014 nebol takýto nárok. Záver súdu o premlčaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do jeho osobnostných práv je správny.

17. Odvolací súd nemá dôvod odchyliť sa od ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukazujú aj žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov, v zmysle ktorej právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby, náhrady za nemateriálnu ujmu podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.

18. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 137/2016-24 zo dňa 15.03.2016 cit.: „Ústavný súd na tomto mieste iba poukazuje na to, že výklad plynutia premlčacej lehoty je v rozhodovacej praxi súdov ustálený a vyplýva zo záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uvedených v jeho skorších i novších rozhodnutiach. Krajský súd v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným napr. vo veciach sp. zn. 2 Cdo 278/2007, sp. zn. 5 Cdo 265/2009 či sp. zn. 2 Cdo 194/2011 predmetný nárok považoval za satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, ktoré režimu premlčania nepodliehajú, jeho vyjadrenie v peniazoch však spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote (§ 101 Občiansky zákonník). Najvyšší súd v rozhodnutí vo veci sp. zn. 5Cdo 265/2009 tiež uviedol, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv..., jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Podľa názoru tohto súdu je to obsah nároku, a nie predmet jeho ochrany, čo robí pre povahu nároku rozhodujúce, či sa uplatní všeobecný právny inštitút premlčania. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí vo vzťahu k začiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty náhrady za nemateriálnu ujmu uviedol, že tento je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.

19. Odvolateľ v 1.rade namieta nesprávne právne posúdenie súdu nároku vo výške 155.000 Eur ako náhrady škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného v 1.rade z dôvodu znemožnenia odpredaja nehnuteľností za kúpnu cenu 155.000 eur.

Podľa ust. § 442, ods. 1 zákona č. 40/1960 Zb. Občiansky zákonník, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Občiansky zákonník v citovanom ustanovení upravuje spôsob a rozsah náhrady škody. Pod spôsobom náhrady škody má zákon na mysli formu, v akej sa odškodňuje poškodený subjekt. Pod rozsahom náhrady škody sa rozumie kvantitatívna stránka náhrady škody, teda koľko má škodca alebo subjekt zodpovedný za spôsobenú škodu poskytnúť poškodenému ako náhradu spôsobenej škody. V § 442 ods. 1 OZ je upravený rozsah náhrady škody na majetku. Rozsahom náhrady škody je potrebné chápať, koľko

má škodca poškodenému nahradiť. Pri náhrade majetkovej škody sa poškodenému uhradzuje skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Skutočná škoda i ušlý zisk predstavujú samostatné zložky tvoriace obsah pojmu škoda. Dôkazné bremeno na preukázanie tvrdenia, že pri pravidelnom chode veci by bol získaný určitý prospech, ide na ťarchu poškodeného (žalobcu), ktorý je povinný nepochybné preukázať splnenie všetkých podmienok zodpovednosti za škodu v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 OZ. Dôkaz o existencii ušlého zisku musí byť jednoznačný, neobstojí iba špekulácia, ale musí byť zistená pravdepodobná výška ušlého zisku blížiac sa istote. O ušlý zisk však nepôjde, ak poškodený iba tvrdí, že jeho podnikateľský zámer alebo iný zárobok, ktorý zamýšľal dosiahnuť, bol zmarený. Poškodený musí preukázať, že škoda, ktorú spôsobil škodca, zasiahla do priebehu deja, ktorý by inak viedol k určitému zisku. Inými slovami, ušlý zisk musí byť podložený skutočnými okolnosťami, z ktorých je možné usudzovať, že k zamýšľanému zisku by skutočne došlo. Súd správne zistil a posúdil existenciu zákonných predpokladov škody vo vzťahu k nároku vo výške 155.000,- Eur. Nesprávne tento nárok kvalifikoval ako skutočnú škodu. Podľa tvrdenia žalobcu ušlý zisk má predstavovať sumu, ktorú by bol žalobca v 1.rade získal ako kúpnu cenu za predaj nehnuteľností. Žalobca v 1.rade neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného mu vznikla škoda vo forme ušlého zisku vo výške 155.000,- Eur. Na základe zmluvy o budúcej kúpnej zmluve by následným predajom nehnuteľností získal sumu 155.000,- Eur. Absentujú dôkazy preukazujúce pravdepodobnosť hraničiacu s istotou, že v priamej príčinnej súvislosti s konaním žalovaného došlo k úplnej strate možnosti žalobcu dosiahnuť zisk z predaja nehnuteľností po 30.06.2012, t.j. rok po uplynutí doby, do ktorej sa zmluvné strany zaviazali uzavrieť zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V tejto súvislosti je možné súhlasiť s názorom súdu, že žalobca v 1.rade je stále vlastníkom týchto nehnuteľností.

20. K odvolacej námietke vo vzťahu k zamietnutiu žaloby voči žalovanému v 3.rade odvolací súd udáva, že záver súdu o nenaplnení zákonných predpokladov pre nárok na náhradu škody vo výške 155.000,- Eur vo vzťahu k žalovanému v 3.rade je správny. Pre prijatie záveru o zodpovednosti žalovaného v 3.rade nepostačuje naplnenie len niektorého zo zákonom vyžadovaných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody, musia byť splnené všetky zákonom vyžadované predpoklady zodpovednosti za škodu.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I. a II. ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p.). Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

22. Súd rozhodne o nároku o náhrade trov odvolacieho konania v rozhodnutí, ktorým bude rozhodovať o trovách konania vzhľadom k tomu, že o náhrade trov konania rozhodoval podľa ust. § 151, ods. 3 O.s.p. účinného v čase vyhlásenia rozsudku.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).